

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul :

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 120 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari. Ziarul apare Marțea și Vineria.

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, Str. Mitropoliei Nr. 45.

Statutul organic calomniat

Să ferească Dumnezeu pe om să n'ajungă să fie stăpânit de ură și de dușmănie, căci acestea îi iau mințile, sărmanul, de nu mai poate face o judecată ca lumea, de afirmă lucruri cari sânt în directă contrazicere cu toate datele realității, capul lui devenind febril atelier de năzbâtii.

Ii e deajuns să audă un cuvânt cu o anumită rezonanță, să vadă un semn doveditor al vreunui fapt mărunț, ca șurubăria minții lui, îmbibată de afectul unei idei fixe, să se declanșeze straniu făcând devieri și salturi mortale, ca să nimerească în cine știe ce... gropi.

Un caz care ilustrează la perfecțiune cele spuse, s'a petrecut de curând.

Tânărul profesor dela Cluj, dl D. Braharu, a publicat nu de mult o broșură intitulată: «Un colaborator al lui Șaguna, secretarul de stat Gheorghe Ioanovici», care cuprinde trei mențiuni despre Gheorghe Ioanovici în legătură cu Statutul organic și o observație a autorului, repetată cu o insistență ciudată și plictisitoare. Cele 3 fapte ale lui G. Ioanovici, dintre cari două sânt luate din «Protocolul congresului național-bisericesc din 1868», iar a treia din «Notițe despre întâmplările contemporane», de Ioan cav. de Pușcariu, sânt: participarea lui la congresul național-bisericesc din 1868, care a formulat definitiv Statutul organic, o scurtă cuvântare rostită de el la sfârșitul congresului, exprimând omagii mitropolitului Andrei Șaguna în numele tuturor membrilor și participarea lui, în calitate de secretar de stat pentru cultul ortodox, la comisiunea ministerială însărcinată să-și dea avizul și referatul pentru sancționarea Statutului de către regele ungar.

Iar observația, pe care din motive ce vor fi fiind scumpe autorului, sau poate dintr'o simplă obsesie, o repetă pe cele mai multe pagini este aceea că apar-

tenența la francmasonerie a cuiva nu-l împiedecă de-a lucra în folosul bisericii, cum nu l-a împiedecat pe Gh. Ioanovici.

Dar până aci, totuși, n'ar fi nimic. Dacă n'ar fi sărit în baltă un erou cu fantazie halucinantă, am fi notat pe marginea broșurii următorul răspuns la observația autorului: cu toate acestea Gh. Ioanovici «s'a depărtat tot mai mult de viața sufletească a românilor», cum scria «Țara Noastră» la moartea lui. Și e curios că depărtarea aceasta a luat un ritm tot mai accelerat pe măsură ce ajungea în francmasonerie la roluri de căpetenie. E infinit probabil că de nu era francmason, cu pregătirea ce-a avut-o, ar fi jucat un rol cu mult mai important în viața neamului și nu s'ar fi scufundat cu totul în lumea ungurească.

A sărit însă avid un anume ins care subscrie Ernest Armeanca și-a trântit în «Patria» — trebuia să fie «Patria»? — crema cugetării sale, extraordinarul silogism cu trei roate: Gh. Ioanovici a fost francmason; Gh. Ioanovici a participat la congresul la care s'a dat ultima redacție Statutului organic; ergo: Statutul organic e operă francmasonică. N'a vrut să știe omul că principiile Statutului organic se cuprindeau în Proiectul lucrat și prezentat de mitropolitul Șaguna, că aceleași principii, între cari cel mai important este cel al participării laicilor în proporție de două treimi la corporațiile bisericești, se cereau și se preconizau încă dela 1849—50; nu-i pasă dlui Ernest că în Protocolul congresului din 1868 Gh. Ioanovici e amintit foarte rar și nu ca venind cu propuneri și cu idei în discuțiile asupra Statutului și că alți membri au avut roluri importante; nu se întreabă colaboratorul «Patriei» că oare e deajuns ca într'un congres să fie de față și un francmason ca hotărârile acelui congres să poarte pecetea francmasonică.

Deșteptul dela «Patria» o fi socotit că logica d-sale își are drumurile ei și istoria deasemenea; că de-aia-i logică, să se desfășure în absolut, chit că absolutul acela e al neantului.

Și ca să nu apară sărac în argumentație, a mai lansat un silogism, întrecându-se pe sine însuși: mireni sânt francmasoni; Statutul Șagunian introduce pe mireni în corporațiile bisericești; ergo: Statutul Șagunian e făcut să sprijine pe francmasoni.

S'a îndrăgostit omul de scolastică și pace bună. Așa vor fi argumentat și pedanții școlastici când le-au luat în veacul 13-lea laicilor dreptul la potir, așa va fi argumentat și pretențiosul magisteriu catolic păstrarea Sf. Scripturi și a cultului bisericesc

într'o limbă ce n'o înțeleg decât preoții.

Pe când noi, noi știm că mirean nu însemnează numai decât francmason, sau vită de corvoadă, sau școlar neastâmpărat și obtuz la care trebuie să privești totdeauna fără încredere și să-l disciplinezi numai prin pedepse. Noi știm că dimpotrivă, mireanul devine așa ceva mai ales atunci, când ne lipsește dragostea și frăția față de el.

Așa a știut și mitropolitul Șaguna și n'a avut lipsă să fie învățat de Gheorghe Ioanovici, care n'a avut alt rol decât să aplaude împreună cu ceilalți membri ai congresului din 1868 concepțiile ortodoxe ale marelui mitropolit.

Dr. D. Stăniloae.

Congresul general al studenților creștini

În 8 Ianuar a. c. s'a deschis Congresul general al studenților creștini în Edinburgh. La acest congres au participat reprezentanții studenților creștini din următoarele țări: Austria, Belgia, Bulgaria, Cehoslovacia, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, România, Grecia, Germania, Ungaria, Italia, Rusia, Suedia, Elveția, Iugoslavia, apoi din Canada, Statele-Unite, Egipt și India. Personalități marcante din biserică anglicană au fost de față la acel congres și au ținut conferințe asupra: *Credinței creștine în lumina de azi*. Canonul Barry și-a trimis conferința sa despre *Mântuitorul Hristos*. În sfintele Evanghelii nu se tratează despre știință, artă, politică ci despre viața concentrată în Dumnezeu. Viața creștină are un centru de gravitate în eternitate. Secretarul secției germane a uniunii creștine studențești, Dr. Hans Lilje, a făcut o paralelă între *Creștinism și Comunism*, arătând că plaga comunismului de azi e pedeapsa asupra lumii

creștine, care a mistificat creștinismul. Descrie cum un vast imperiu, cel rusesc se sbate într'o cumplită agonie din cauza comunismului. Profesorul teolog Dr. Oldham a citit o conferință despre *Credința în Dumnezeu și Credința în om*, arătând că societatea care își pierde credința în Dumnezeu sfârșește cu disprețul față de om.

Civilizația de azi a izgonit fericirea din lume. „De-aș ști toate tainele și de-aș avea toată știința, iar dragoste nu am — nimica nu sunt», cuvintele lui Pavel le aplică la situația de azi.

Face apoi o splendidă apologie a creștinismului și a iubirii de Dumnezeu. Singurul limbaj de înțelegere cu Dumnezeu e rugăciunea și fapta bună.

Călugărul Bernard Clements a invitat congresul să participe la slujba religioasă în biserică grecească, unde se prăznuia Nașterea Domnului, iar după slujbă a conferențiat despre *unirea bisericilor*. Delegatul chinez Dr. Chao a arătat despre progresele crești-

nismului în Asia. Arhiepiscopul Dr. Temple de York a ținut o conferință despre: *universități în lumina misiunii creștine*. Biserica — a spus Arhiepiscopul, n'are să dea programe, ci principii. Principiile Evangheliei sunt: Sfințenia personalității omenești și unirea cu Dumnezeu, Hristos n'a dat reguli ci principii, după care să ne conducem și Duhul sfânt e puterea care ne ajută să ne conducem. În alegerea

unei cariere esențialul este unirea cu Dumnezeu. Fără această unire viața e un blestem. Iar unirea cu Dumnezeu e prin rugăciune și credință. Hristos n'a cerut oamenilor să devie întâi sfinți și pe urmă să facă voia Lui, ci întâi să facă voia Lui că... „văzând oamenii faptele voastre, să preamărească pe Tatăl vostru din ceruri“.

La acest congres au participat și delegații studențimii române.

profesor. D. V. Coca, profesor. Dr. Bazil Isailă, medic.

10. Hunedoara: «În fiecare localitate din cuprinsul Mitropoliei noastre este un front de afirmare a datoriei de creștin ortodox. Uniunea miren timericiei noastre ne va aduce pe toți într'un ritm nou de viață religioasă. Aderăm cu bucurie la înfăptuirea uniunii și promitem a lucra pentru biruința idealurilor ei».

Semnează:

Teofil Tulea, primarul orașului Hunedoara. Mihail Gheorghiu, ing., directorul uzinelor Hunedoara. Dr. Gheorghe Dubleșiu, avocat, Dr. Gheorghe Dănilă, notar public. Dr. Ioan Popoviciu, avocat. Dr. Laurențiu Leșnică, medic. Dr. Horea M. Bejan, avocat. Ing. Ovid Balentă. Ing. Gheorghe Dancovici. Valeriu Bejan, director de bancă. Simion Chirca, mare proprietar. Ioan Dima, casier de bancă. Anghel Constantinescu, învățător-director. Nicolae Țintea, comerciant. Vasile Greavu, director-învățător. Marin Crăciun, contabil.

11. Mediaș: «Aderăm cu însuflețire la înfăptuirea: Uniunii ortodoxe a miren timericiei noastre și credem că această uniune corespunde principiilor democratice și tradițiilor noastre, iar dacă s'ar fi înființat mai curând, biserica noastră ar fi avut situația meritată spre binele patriei întregite și al consolidării instituțiilor ei publice».

Iscălesc:

Dr. Dionisie Roman, deputat. Dr. Ioan Crișan, notar public. Dr. Coriolan Aslău, avocat. Constantin Mușlea, director de bancă. Dr. Zaharie Harhoiu, medic orașului. Dr. Augustin Vancea, ing.-geolog. Ing. D. I. Ciupagea. Ing. Mihai Sprâncenatu. Ing. Sabin Papp, Ing. Marin Ciortea. Pompiliu Burz, șef contabil. Vasile Popescu, șef contabil. Dr. Zenovie Boeriu, avocat. Nic. Miufa, dir. scoalei primare. Traian Stana,

șeful poliției. Theodor Bălan, șeful siguranței. Florea Gheorghe, funcț. Ioan Gheorghiu, funcționar. Iulian B. Cristea, șeful casei cercuale. Octavian Orăștean, contabil. Augustin Potor, contabil. Romulus Lupu, farmacist. Ioachim Barză, comerciant. Gheorghe Rândașu, agronom. Ioan Săndulescu, funcț. S. g. m. A. Petrescu, insp. penz.

12. Deva: «Înfăptuirea: Uniunii miren timericiei din biserica noastră va găsi elementele devotate, care vor considera cea dintâi datorie de conștiință de a sluji biserica, ocrotitoarea neamului în vremuri de urgie și salvatoarea lui din criza prin care străbatem. Anunțăm totodată că delegații noștri la întrunirea de constituire în 5 Martie în Cluj sânt: Dr. Ieronim Atirescu. Dr. Victor Șuiagă, Dr. Simion Câmpăanu și Petru Perian».

Semnează:

Albescu Virgil, farmacist. Ardelean Dionisie, proprietar. Dr. Ulpian Alășescu, avocat. Colonel D. Amzulescu. Dr. Ieronim Atirescu, prefectul jud. Bordaș Cornel, dir. de bancă. Boteanu Iosif, dir. liceului Decebal. Brădean Cornel, chestor de poliție. Candrea Valer, subprefect în pensie. Dr. Simion Câmpăanu, adv. Ion Câmpăanu, subvizor. Dr. Emil Caba, medic. Dinu Nicolae, funcț. Ghinea Gheorghe, profesor la școala normală. Dr. Drăgan Gheorghe, dir. de prefecură. Filimon Aurel, adv. Furdui Petru, adm. de spital. Floru Dumitru, dir. de bancă. Guia Petru, comerciant. Dr. Groza Petru, fost ministru. Groza Liviu, dir. de bancă. Grigoriu Antoniu. Dr. Hadan Grățian, medic vet. Haneș Nicolae, prof. Ilie Ioan, secr. general al primăriei. Ignaton Ioan, profesor. Jujan Iosif, funcționar. Igna Antonie, funcționar. Dr. Jujan Victor, avocat. Igna Al. avocat. Lupaș Aurel, comerciant. Lugoian George, contabil. Ionescu Costel, contabil. Lupaș Paramon, funcționar. Marinescu Dtru, avocat.

Spre o mobilizare sufletească

III

— Adrese din Săliște, Dumbrăveni, Hunedoara, Mediaș, Deva și Agnita —

Insuflețirea, produsă de Chemarea intelectualilor noștri clujeni, se manifestă prin adrese tot mai numeroase, primite din centrele arhiepiscopiei, și trimise I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae al Ardealului.

Publicăm de astădată adresele și semnăturile din:

8. Săliște: «Subsemnații am luat cu deplină înțelegere și însuflețire la cunoștință Chemarea intelectualilor români din Cluj în care se evidențiază rolul covârșitor ce l-a avut biserica noastră ortodoxă în trecutul neamului, precum și misiunea ce o are azi întru promovarea sănătății morale a țării și a națiunii, și declarăm că ne asociăm acestei salutări mișcări și aderăm la înființarea asociației: Uniunea Românilor ortodocși».

Semnează:

Dr. Onisifor Soră, adv. Dr. Mihail Lupaș, medic. Dr. Ioan Cupu, notar public. Dr. Ioan Tolu, prof. Nicolae Borcea, prof. Dumitru Peligrad, moșier. Ioan D. Bărsan, comerciant. Dumitru I. Moga, meseriaș. Dumitru Răcuciu, comerc. Ni-

colae Băiță, mes. Teodor Pătrușiu, epitr. Ioan Dubenscu, mes. D. I. Herția, adv. Liviu Roșca, primpretor. Nicolae Popa, primar. Bucurel Borgia, funcț. Ioan Răcuciu, mes. Ioan Bucșan, mes. Dumitru Roșca, fabricant. Dumitru Jitian, com. Ioan Tâmpănar, mes. Ioan Cărată, com. Stefan Covaci, meseriaș.

9. Dumbrăveni: «Deși Constituția noastră bisericească obligă pe mireni să ia parte la lucrările oficiale ale conducerii bisericii, totuși sânt o mulțime de probleme locale bisericești, pe care mireni sânt dator să le rezolvă în spiritul principiilor sfintei Evanghelii și ale bisericii noastre democratice. Salutăm ideea frontului creștin al miren timericiei bisericii noastre și promitem să luăm toate răspunderile morale și culturale pentru înflorirea legii strămoșești».

Semnează:

Dr. Ilariu Holom, prefect. Dr. Traian Stoica, notar public. Dr. Nicolae Oltean, avocat. Dr. Vasile Albu, avocatul statului. Stefan G. Stănoiu, profesor. Eugen Muntean,

corectă a insului față de mărgăritarul cel de mare preț, care este legea relevantă. Bunurile acesteia trebuiesc puse în contact efectiv cu manifestările de viață ale tuturor formelor sociale, dreptaceea constatăm cum relevația Vechiului și Noului Testament îndrumă către desăvârșirea morală deopotrivă pe toți ostenitorii pământului. Dela mănitorul de ciocan și cioplitorul de peatră și până la pictorul cel mai avansat, îndrumați sunt toți să-și exerciteze meseria cu aceeași răbdare și permanentă stăruință „în legea Domnului și'n voia Lui“.

Munca, semănța desăvârșirii, este după informațiile Vechiului Testament, dumnezească de origine, deaceea a fost ea o plăcere nebanuită la început, devine însă o sarcină omorătoare în urma înstrăinării mișelești a omului de Dumnezeu. Că Sf. Scriptură nu disconsideră nici nu are oroare față de muncă, acest solidar sport spiritual și fizic, cum din greșală s'a reproșat, o dovedesc atâtea elocvente cazuri. Profetul Isaia, cel mai expert comisar în materie de credință, s'a lăsat absorbit aproape

în întregime cu lucrul în via Domnului. Aici trudește fără scăderea zelului pentru stabilizarea portofoliului putred al sufletelor pe care le aflase la un curs prea decăzut al valorii lor, și tot din cercul muncitorilor de rând și-a luat ilustre pilde de învățătură, cari formează o adevărată perlă a scrisului său. Colegul său de activitate, Amos, care era un păstor necărturar din cătunul Tecoa, urmează voios turmelor sale, dar se sesizează, în discuția cu preotul lui Baal, de caracterul efemer al profețiilor mincinoși, semnalând cu vehemență disordinea morală, care ca o invazie de lăcuste roade mugurii unei vieți virtuozase. Daniel, aprigul apărător al monoteismului sacru, s'a ostenit mai mult decât oricare altul; lucra în birou și profețea despre Hristos. Iară Saul, regele cel plin de elan, a schimbat regimul politic, urcând tronul împărăției sale în ziua când pocnind în urma boilor săi să reînforcea dela lucrul cel îmbelșugat al câmpului. Și să nu uităm un lucru, „Mântuitorul care prețuia atât de mult Vechiul Testament, a fost un meseriaș, fiul adoptiv al unui breslar. Nu trebuie

scăpat cu vederea nici faptul că s'a născut sărac în mijlocul unor oameni cari își câștigau existența în sudoarea feții lor și că însuși El își câștiga cu palmile proprii pâinea cea de toate zilele. Aceste mâni cari binecuvântară pe cei simpli, vindecară pe cei leproși, cari dădură lumină orbilor, înviară morți, aceste mâni cari au fost găurite de piroanele crucii, au cunoscut greutatea muncii, suferința și ne-cazul... au fost mâni de meseriaș. Papini, ed. fran. p. 4. Deaceea îi silește pe apostoli la lucru: „eu vă trimit pe voi să secerați“ alteori zice: „lucrați până este ziuă“ iar dumnezeescul Pavel: „Dacă cineva nu voește să lucreze, nici să nu mănânce“, și poate tot din această pricină munca este pentru Sf. Ioan Gură de aur „un fel de filosofie“. Iată cum proverbizează de altcum Vechiul Testament munca:

Omul e făcut pentru muncă
Ca pasărea pentru zbor.

Leneșul își vâra mâna în blid
Și-i vine greu s'o ducă la gură.

Cum este oșetul pentru dinți și fumul pentru
fochi,
Așa este leneșul pentru cel ce-l trimite.

FOIȘOARA

Valoarea socială a Vechiului Testament

Supremul postulat moral al învățăturii, relevantă în cele două Testamente ale Bibliei, este *fericirea*. Cadrul de realizare a acestui nobil ideal, care asigură liniștea socială, este monarhia Duhului care face viu: *împărăția lui Dumnezeu*.

Pentru realizarea împărăției lui Dumnezeu, în sufletele fiecăruia, individ aparte cât și mulțime, se făcură pregătiri subtile de mesagerii lui Dumnezeu, profeții, acești avocați ai săracilor cu duhul. Profeția, „misterul ambulant“, care infirmă orice privilegiu de castă, anunță în interes de propagandă duhovnicească, că echilibrarea deplină a bugetului sufletesc e rezervată viitorului strălucit, „când pământul va fi plin de limpedea cunoaștere a lui Dumnezeu, cum albia mării plină este de apă“.

În vederea acestui teren de spiritualizare condiționează ei atitudinea

Mariș Drăgan, profesor. Măerușan Remus, funcționar. Dr. Petru Mihăuțiu, medic. Dr. Iosif Murășan, secret. general al județului. Oprea Mircea dir. de bancă. Dr. A. Oprean, judecător. Onițiu Emil, secretar gen. cam. com. Olariu Ion, notar pens. Dr. Virgil Olariu, prim-preș. trib. Petre Alexandru, pensionar. Popoviciu Pompiliu, contabil. Popovici Ion, învățător. Popovici Adam, inv. Petrișor Dionisie, funcționar. Fiso Pompiliu, funcționar. Piso Remus, funcționar. Piso Aurel, primpretor. Pop Mihai, funcționar. Pop Liviu, funcționar. Popescu Barbu, șeful stației. Pungulescu Constantin, prof. Perian Petru, primarul orașului, Popa Avram, secretar de pretură. Liviu Petru, avocat. Roman Iosif, funcționar. Rotea Abel, inginer insp. silvic. Cara Nic., ing. silvic. Dr. Robu Nicolae, medic. Roncea Gh., directorul casei cerc. în pensie. Raius Gh. dir. Băncii Naționale. Dr. Aurel Răduțiu, judecător. Solomon Victor, profesor. Șelmărean Ioan, funcționar. Sporea Constantin, dir. școlii norm. Sântămbrean Ioan, învățător. Dr. Șuiaga Victor, avocat. Suciu Traian Sibianu, cons. agr. Stănescu Virgil, contabil. Sârbu Gh., avocat. Vasile Teodor, controlor fin. Colonel Vlad Victor. Vernichescu Aurel, dir. cam. agr. Voșan Dragomir, com. Stanca Iosif, profesor. Harbay Augustin, f. primar. Ionașcu Liviu, contabil. Nicoară Adrian, contabil. Ing. Titu Haida, dir. școlii arte și meserii. Căp. Mazilu Gheorghe. Herbai Eug. — Delegați sănt aleși: Dr. Ier. Atirescu, prefect. Dr. Victor Șuiaga, avocat. Dr. Simion Câmpean, adv. Petru Perian, primar.

Agnita: „Conducătorii de fiere care zi ai satelor din regiunea noastră ne-au autorizat a adera la chemarea din Cluj, în care noi vedem începutul renașterii morale a poporului nostru prin mijlocirea bisericii sale străbune”.

Semnează:

Cum se năvârte ușa în fâșniile ei,
Așa se năvârte leneșul în patul său.

Dute la furnică, leneșule,
Oită-te cu băgare de seamă la căile ei și
întreplește-te.

Cine lucrează c'o mână leneșe, sărăcește,
Dar mâna celor harnici îmbogățește.

Înmulțindu-se oamenii era lucru firesc ca proprietatea să se împartă, din diferite motive, în mod inegal între ei, de aceea pentru a îndulci raporturile sociale ivite între oameni din cauza distribuției inegale a proprietății, Vechiul Testament nu încetează a aminti omului că pământul este al Domnului, iar omul îl are numai spre folosință. Această realitate se evidențiază de altcum cu prisosință prin sacrificiile pe cari primii oameni le aduceau din darurile pământului, drept răsplătă lui Dumnezeu pentru uzufructul câmpului.

E lucru stabilit că Vechiul Testament nu condamnă proprietatea și mai puțin oprește el averea împreună cu câștig. „Ca orice problemă, așa și problema religioasă își are și latura ei economică. Din mizerie, spune un distins scriitor al zilelor

Dr. Romul Curta, avocat. Dr. Teodor Diaconescu, șef judecător. Valeriu Langa, primpretor. Dr. N. Bugneriu, avocat. Olimpiu Savu, avocat. Petre Nicolescu, ing. silvic. (Urmează)

Intâmpinări

— Impotriva uneltirilor aduse capului bisericii noastre —

Din partea preoților și a altor intelectuali, din protopopiatul Branului, s'a trimis următoarea adresă:

Dlui Pamfil Șeicariu, directorul ziarului „Curentul”, București. Atacurile necuviincioase, îndreptate de ziarul „Curentul” împotriva șefului bisericii noastre ortodoxe române din Ardeal, ne pun în situația de a protesta energetic și a cere insistent încetarea lor.

Noi cunoaștem cu deamănuntul activitatea uriașă dezvoltată de I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul Nicolae al Ardealului, pentru propășirea, înflorirea și consolidarea bisericii noastre drept măritoare, pe toate terenele.

Noi cunoaștem și apreciem zelul apostolic, grija necurmată și râvna probată, cu care I. P. S. Sa lucră stăruitor pentru spiralizarea vieții noastre, pentru fortificarea ei cu miresmele duhovniciei fecunde.

Noi știm că de când e în fruntea bisericii ortodoxe române din Ardeal I. P. S. Sa, de atunci biserica noastră are la cârmă un bărbat cu suflet larg, pentru înțelegerea rostului superior al bisericii, o minte luminată de căldura dragostei de neam și de înțelepciunea Bibliei, o forță ziditoare; un vrednic urmaș al Marelui Șaguna, un părinte înțeleghător al nevoilor preoțești și mirenești a cărui binecuvântată păstorie e o cheazășie luminoasă despre interesul permanent ce ni-l manifestă și despre

dragostea cu care ne conduce pe căile mântuirii.

Drept aceea noi facem zid împrejurul iubitului și stimatului nostru mitropolit și cerem încetarea atacurilor, care lovind în șeful bisericii noastre, ne rănesc inima și sufletul nostru.

Ziarul *Curentul*, purtând aceste atacuri, se pune în slujba dușmanilor bisericii noastre.

Vă rugăm respectuos, dñule director, să nu mai puneți, la dispoziția dușmanilor bisericii, coloanele ziarului Dvoastre. Vă rugăm, să încetați astfel de atacuri...

Zărnești, 28 Ianuar 1933.

Pr. Ilie Piso. Nicolae Manuil, fost primar. Preot Valeriu Pană. Variolomei Buda, d.r. școl. pens. Andrei Ciurea, inv. Virgil Garoiu, inv. Inv. Stefan Garoiu, doctorand în drept. Dr. C. Boș, avocat. Vic. Purde. Andrei A. Don, f. primar. Lucia Ioanovici, învățătoare. Vas. Stoicanea, prot. Branului. George Nastea, notar. Teodor Nișcor, primar. Stefan Meșian, cassier com. Ing. Moldovan Ion. Nicolae Sona. Andrei Gatei. Gh. Pleșa. George Dogariu. N. Apreotesii, inv. dir. Ioan. S. Coleșiu, secretar comunal. Ruxandra Coleșiu, învățătoare. V. Nema, învățătoare. Ioan Meșianu, inv. dir. M. Srăvoiu, inv. Baiu Crăciun, ing. insp. silvic i. r. pens.

*

Directorului dela ziarul *Curentul* din capitală i s'a trimis următoarea întâmpinare din Mediaș:

Domnule director, — În prețutul Dvoastre ziar, „Curentul”, de un timp încoace s'a pornit o campanie de ponegrire împotriva capului bisericii ortodoxe din Ardeal, trăgându-se la îndoială cinstea și străduințele I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae.

Impotriva acestei campanii condamnabile și de discreditare a celui mai reprezentativ Ierarh al bisericii naționale române și al or-

todoxiei în deosebi ne ridicăm glasul nostru de protest, — întrucât continuarea astorfel de insinuații calomnioase pot zdruncina însăși instituția bisericii ortodoxe.

În aceste vremuri grele pentru țară și neam, când străinii de limbă și lege caută să zdruncine încrederea în familie, în biserică și în instituțiile statului, pentru a mână apa pe moara comuniștilor și iredentiștilor, este o faptă nescotită din partea oricărui bun român să arunce cu noroi în cinstea unui înalt Ierarh, care în vremuri de grea cumpănă a adus prețioase servicii neamului și care ilustrează cu toată demnitatea scaunul nemuritorului mitropolit Șaguna.

Ca buni și credincioși fii ai sfintei noastre biserici sântem hotărâți să luăm o atitudine ostilă împotriva ziarului „Curentul” în cazul că nu va fi luată în considerare întâmpinarea noastră și nu veți înceta cu publicarea articolelor la adresa I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae, deoarece nu putem admite ca prin contribuția noastră și a celorlalți cititori ortodocși să încurajăm un ziar care nu ține seamă de dorințele cetitorilor săi.

Mediaș, 25 Ianuar 1933.

Cu deosebită stimă: protopop Ioan Crăciun. Dr. Dionisie Roman, avocat-deputat. Dr. Ioan Crișan, notar public. Dr. Zenoviu Boeriu, avocat. M. Ciortea, inginer. Dr. Aug. Vancea, geolog. Dr. I. Cioacan, medic. Constantin Mușlea, director de bancă. Nicolae Miștan, director școlar. Pr. Ștefan Pocan, învățător. Florea Gheorghe, funcționar. Stana Traian, șef. poliției. Romulus Lupu, farmacist. I. Bellu Cristea, șeful casei cercuare. Th. Bălan, șef. siguranței, I. Gheorghiu, funcționar. Octavian Orăștean, contabil. Augustin Potor, contabil autorizat. Ioachim Bărză, comerciant, Gh. Rândașu, agronom. Pr. Aurel

noastre, „nu se nasc virtuți”. Sfânta Scriptură recomandă un câștig cinstit, condamnă însă toate felurile de interpretări economice și sociale cari se sprijinesc pe avere ca scop suprem al vieții.

Cel neprihănit își întrebuințează câștigul [pentru viață,
Cel rău își întrebuințează venitul pentru [păcat.

Este aur și sunt multe mărgăritare,
Dar buzele înțelepte sunt un lucru mare.

Un nume bun este mai de dorit
Decât o bogăție mare.

A fi iubit prefăcește mai mult
Decât argintul și aurul.

Cari sunt normele de conduită în viață pe cari le preconizează Vechiul Testament, acesta este iarăși un punct de vedere principal care interesează în legătură cu subiectul acestui capitol de teologie biblică. Se știe că Vechiul ca și Noul Testament nu este un cod unde să aflăm îngrămadite, în ordine alfabetică, normele pentru complexul situațiilor din viață. Aceste dispoziții le aflăm semănate dealungul întregii Scripturi. Doar partea legislativă din Pantateuh, Pro-

verbele, Cartea lui Isus fiul lui Sirah și anume frânturi din remarcabila cuvântare de pe munte sintetizează doar mai cu răgaz rostul creștinesc în societate al muncitorilor. Iată indicații, de ordin general numai, pe cari le dă în această privință Vechiul Testament.

Față de protivnicii lor, prin legea Vechiului Testament, lucrătorii sunt puși celei mai în ime protecții. Nedreptatea față de meseriași echivalează cu omuciderea. Câtă vreme lumea antică cu morala ei intelectual-sensualistă ocrotea instituții cari denegau omului personalitatea și prin urmare și libertatea sa individuală, Vechiul Testament este acela care îndulcește caracterul monstruos al acelor compromisiuri sociale, dă ordin ca „cel cumpărat (rob) să fie tocmărit cu unul și acela la care va fi să nu se poarte cu asprime cu el, să se facă socoteală și să fie răscumpărat, iar dacă nu este răscumpărat să iasă de sine dela stăpân în anul veseliei”.

Salarul trebuia solvit la intervale scurte, celor în drept a se bucura de rodul ostenelelor, iar pentru cei săraci legea prevedea plata încă

la sfârșitul zilei de lucru. Sunt chiar o mulțime de locuri cari spun că însuși Dumnezeu va interveni, susținând cauza celor neîndreptățiți. Astfel mă gândesc b. o. la profetul Maleahi, care ne dă în privința aceasta următoarea informație: „Mă voi apropia de voi, zice Domnul, și voi veni cu judecată împotriva celor ce opresc plata simbrășului”.

O problemă care a frământat și ea, cu mult dinadins cugetul înțelepților Vechiului Testament este **dobânda**. Iată soluția pe care-o îmbie ca suport moral în contra celor cu dare de mână: Pentru capitalul împrumutat se poate lua dobândă dela un străin, dela conaționali se oprește aceasta. *Sunt însă locuri în Vechiul Testament cari opresc cu desăvârșire luare de dobândă*. Astfel sunt b. o. cuvintele din Ps. 14: „Doamne care va locui în casa Ta? — celce face voia lui Dumnezeu, acela care nu clevește, nu aruncă ocară asupra nimănui, nu-și ia vorba înapoi, nu-și dă banii cu dobândă și nu ia mită”. Adevărat că unii rabini caută să întunece înțelesul acestui loc „pentru a

Băcilă. Pompiliu Burz, șef contabil. Dr. Zaharie Harhoiu, medic. Dr. Coriolan Aslău, avocat, Ioan Săndulescu, funcționar. A. Petrescu, insp. penz. Pr. George Simplăceanu. Dr. Dionizie Filimon.

REDUCERI NEDREPTE.
Proiectul de lege, pentru reducerea salariilor, produce mari frământări în rândurile tuturor celor atinși prin dispozițiile noului proiect. Lovitura este în deosebi grea și nedreaptă pentru clerul bisericii noastre, căruia i se cere sacrificiul unei alte curbe, pe lângă cele cinci de până acum. În această situație nespuse de grea pentru preoțimea ortodoxă, noile reduceri ce ating salariile clerului, sânt absolut inadmisibile, cu atât mai ales că sacrificiul reducerilor nu este impus tuturor categoriilor de funcționari.

Cerem dar cu tot dreptul ca o nouă curbă să nu mai atingă prea modestele salarii preoțești.

Uniunea ortodocșilor mireni

— Ecouri —

Foaia Diecezană, din 29 Ianuar, dela Caransebeș:

„Semnalul de chemare a pornit dela Cluj, centrul intelectual al Ardealului, iar noi bănașenii am aderat cu suflet deschis la asemenea înfăptuire de ideal, pentru că așa am învățat din cântările bisericilor noastre: *iată acum ce e bun și ce e frumos, fără numai a locui frații împreună.*

se sustrage, — vorba episcopului Timuș, — dela tăria lui și zic că nu dobânda se oprește aici, ci camăta nemoderată. Dar se vede că ei dau această interpretare pentru a acoperi cametele lor, cari ca o molie rod pe aproapele. Profesorul dela Universitatea din Cernăuți Dr. Domițian Spănu a studiat, cu multă agerime de spirit, problema dobânzii în lumina moralei creștine constată (la pag. 23, 24) că „importanța împrumutului pentru viața socială n'a desconsiderat-o nici Mântuitorul Hristos. Hristos cere milă pentru aproapele, căzut în lipsă nevinovată. El n'a oprit dobânda, dar a poruncit mila în genere și milostenia în special ca normă ocazională în cazuri anume. Mântuitorul a propovăduit deadreptul hărnicia, cruțarea și chivernisirea pentru sporirea averii, fie chiar prin comerț sau dobândă. Parabola talanților este dovada“.

În cadrul de ecumenică ocrotire socială a Vechiului Testament, **puterii armate** i se încredințează irevocabile concesiuni. Mai marele oștirilor se face vinovat, față de Dumnezeu Tatăl, de chemarea recruților cari căsăto-

Banatul, care la chemările mari ale neamului totdeauna a știut răspunde, aleargă și acum cu entuziasm la chemarea ortodoxismului străbun“.

Eminentul scriitor și luptător, dl Al. Lascarov Moldovanu, comentează în „N. R.“ apelul dela Cluj sub titlul „O chemare din Ardeal“, în cuvinte adânc simțite ce merită să fie cât mai mult cunoscute. Chemarea, spune dl Al. Lascarov Moldovanu — „ne vine din Ardealul, de unde, în ultima vreme, ni-a venit și un admirabil început de renaștere creștină, patronată atât de sigur și de înțelept de către I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului“.

Chemarea, ce primim acum, vine din Clujul cel sănătos și bun naționalist, — și are în sine aceeași esență de înaltă valoare, de vreme ce are la temelie pe Isus Mântuitorul și biserica Lui.

Mirenii drept credincioși, — ajutați, îndrumați și cercetați de conducerea bisericească — pot foarte mult în lupta pe care biserica o dă întru recuperarea scopului și misiunii ei pe pământ.

Atât această chemare, cât și aducerea proiectată se fac sub acoperământul și cu binecuvântarea conducătorilor bisericești ai Ardealului.

Am susținut cu putere și cu credință, atât cât m'a învrednicit Dumnezeu în bunătatea Lui, că scăparea noastră din toate primejdiiile nu ne poate veni decât dela singurul Mântuitor al lumii, prin biserica Lui tradițională.

Iată acum o întreagă regiune a țării noastre care se ridică și, prin cele mai autorizate glasuri ale ei, *mirenești*, face această chemare atâta de însemnată, punând, ca semn al izbândeii, pe Isus Hristos și biserica Lui.

Ei spun atât de limpede, ca

rindu-se n'avură prilej să trăiască un an cu soția, cari construindu-și o casă nu locuiseră într'însa un an, cari plantându-și o vie încă nu gustaseră din fructele produsului ei.

Dacă am lua răspunderea să verificăm partea cuvenită femeii în Vechiul Testament, va trebui să-i concedem un loc de frunte în societate. Primele șire, cu cari debutează Scriptura, propovăduiesc o învățătură în stare să corecteze caracterul celor mai civilizate muiere din lumea pseudo-științei contemporane: *femea fecioară, soția și mama* iubitoare de copii crescuți în viață curată, este femea slăvită întru numele Celui Prea Înalt; „casa și averea o primim dela părinți, dela Dumnezeu însă vine o soție înțeleaptă“. Față de *fetele fecioare* trebuie să ai o atitudine de frate, desfrăul este înșiriat, între cele 10 porunci, în rând cu uciderea și se sterilizează prin uciderea cu petre sau arderea în foc a celui vinovat.

(Sfârșitul urmează).

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

să nu poată fi posibilă nici o umbră de îndoială sau de interpretare: „Marele Vindecător este Hristos, cu învățătura Lui mântuitoare“, — căci singur El poate să potolească furtunile și valurile, ca odinioară pe lacul Tiberiadei.

Pentru a face însă această afirmare trebuie omului îndrăzneala și tăria credinței, — de aceea, celor care au făcut și semnat chemarea dela Cluj, li se cuvine toată lauda și tot cuvântul de frățietate și de îndemn, amintindu-ne unul altuia cuvintele lui Isus: *Îndrăzniți, Eu am biruit lumea!*“.

Nr. 9957/932.

Circulară

Către toate Oficiile protopresbiterale și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Comunicăm tuturor spre știre și conformare adresa ministerului instrucțiunii și cultelor Nr. 185.541/16.484/1932 privitoare la controlul și aplicarea timbrului aviației:

„Ministerul apărării naționale, subsecretarul de stat al aerului, a organizat, conform art. 10 din Legea fondului național, un serviciu de supraveghere și control al aplicării timbrului de aviație alături de cel fiscal, pe petițiile și actele juridice ce se depun și întocmesc de autorități“.

Cu îndeplinirea acestor dispozițiuni a fost delegat dl căpitan comandor Rătescu Ovidiu, care are însărcinarea de a supraveghea și controla aplicarea timbrului.

Aducându-vă aceasta la cunoștință, vă rugăm să dispuneți, a se face toate înlesnirile posibile dlui delegat, spre a-și

duce la îndeplinire atribuțiunile cu care a fost însărcinat și în același timp a se comunica tuturor instituțiilor pendinte de Dvoastră“.

Consiliul arhiepiscopesc.

Probleme, fapte, comentarii

Cruce se pune pe mormântul Eroului necunoscut. — Biserica ortodoxă română a intervenit, prin cuvântul I. P. S. Sale Patriarhului Miron, aducând la cunoștința guvernului că felul cum s'a procedat la manifestația din 24 Ianuar din capitală, — când crucea a fost profanată, ear preotul care o purta fu insultat, — a produs mare jignire bisericii noastre, slujitorilor ei și poporului creștin ortodox. Pentru împăcarea spiritelor și pentru o neapărată reparațiune ce trebuie adusă bisericii, s'a cerut guvernului să ia măsurile trebuincioase ridicării unei cruci mari de marmură care să fie așezată, cu fastul cuvenit, pe mormântul Eroului necunoscut din parcul Carol I.

Guvernul a recunoscut, în această materie, dreptul de a hotărâ al capului bisericii de stat.

Astfel I. P. S. Sa Patriarhul a dispus ca societatea „Cultul Eroilor“ să îngrijească de ridicarea unei cruci monumentale la mormântul Eroului, ear crucea să fie pusă, cu solemnă participare a tuturor societăților culturale și naționale din țară în timpul cel mai apropiat.

Relevăm cu acest prilej, că nici în alte țări *nu lipsește* crucea de pe mormântul Eroului necunoscut. În catedrala dela Westminster, în Londra, Kenotaphul e împrejmuit de altare cu sfânta cruce și candelabre care ard în permanență, susținute de delfini, reprezentând grecescul *ichtus*, emblema

Valoarea socială a conștiinței individuale

Conștiința, după cea mai obișnuită definiție, este glasul lui Dumnezeu din om, mijlocul prin care apreciem sau judecăm valoarea și calitatea morală a faptelor omenești. Este îngerul păzitor din om.

Rolul conștiinței în viața omenească este covârșitor. Conștiința are chemarea să șoptească omului în toate împrejurările vieții: care este calea lui Dumnezeu și care este calea diavolului. Când vocea ei tainică nu este ascultată, se răsbună nu numai prin muștrările ei tulburătoare, ci și prin urmările nenorocite ce se revarsă asupra isusului care nu se supune poruncilor și legilor ei dumnezeiești.

Deci nu putem avea nimic mai de preț, ca o conștiință morală individuală, curată și necondiționat ascultată.

Într-o vreme, când în viața socială se pare că lipsește o conștiință morală, se pune întrebarea: Are conștiința morală individuală rol social,

ori nu? Sau, care este valoarea socială a conștiinței morale individuale?

Ca să putem răspunde la această întrebare, să vedem întâi cum privește Mântuitorul pe omul singuratic în raport cu societatea?

Căutând Scriptura N. T. constatăm că Isus Hristos Domnul nostru nu a privit pe om atât în singurătatea lui cât mai ales în colectivitate (Ioan 17, 21; Matei 5—7; Luca 9, 1; Matei 9, 36; 28, 19 etc. și cf. cu Telegraful Român 72—1932). Numai pe cel răstăcit l-a privit în izolarea lui. Între El și comunitatea creștină, vede aceeași legătură organică și vie, ca și între via și mlađiță (Ioan 15, 5). Această idee a unității și a solidarității dintre membrii societății omenești o continuă în același chip sfântul apostol Pavel, când lămurăște legătura dintre om și biserica cea zidită pe temelie prorocilor și apostolilor, uude însuși Isus Hristos este piatra unghiulară (Efes. 2, 19—20).

Creștinismul privește pe om indisolubil legat de unitatea și de sfîntenia bisericii mântuitoare. Hristos e «capul», biserica «trupul» și organele

numelui sfânt. Comisiunea imperială a mormintelor Eroilor a ridicat aici o capelă, în care Uniunea mamelor a așezat un frumos altar de marmură cu gravarea scenei: Sfânta Maică ținând în brațe trupul Mântuitorului pogorât de pe cruce. Alte scene, săpate în marmură, reprezintă pe Sf. Gheorghe, patronul Angliei, în luptă cu balaurul.

La Paris, la Roma, la Varșovia, la Budapesta același lucru: eroul necunoscut este învrednicit pretutindeni de semnul sfânt al crucii.

După 9 ani, va avea crucea sa și Eroul nostru „necunoscut”, care — se știe cu perfectă siguranță — a fost român și creștin, înmormântat, în 13 Mai 1923, de mitropoliți, episcopi și numeroși clerici, cu tot ritualul bisericii ortodoxe române.

Creștinească manifestație s'a desfășurat Duminecă în București. Peste zece mii de persoane, studenți și cetățeni ai capitalei, au mers, în deplină ordine și demnitate la sf. patriarhie. Era un aspect măreț, cum puține a cunoscut orașul lui Bucur. Studenți și alți credincioși au cântat în parcursul drumului, pe calea Victoriei, prin piața Senatului, de a lungul ocheului, până la colina patriarhiei: „Cu noi este Dumnezeu, înțelegeți neamuri!”

Corlegiul a fost primit de I. P. S. Sa Patriarhul Miron, care a exprimat regrete pentru incidentele dela 24 Ianuar, și îndemnând tinerimea să păstreze ordine și curățenie sufletească, i-a împărțit înalta Sa binecuvântare.

Crucea a fost depusă, la invitația înaltului prelat, în sala tronului patriarhiei.

După aceasta miile de credincioși și-au urmat drumul spre mormântul Eroului necunoscut, unde s'a celebrat slujbă religioasă și s'au rostit câteva vorbiri, stăruindu-se asupra biruinței războiului trecut — o biruință a concepției creștine și a dreptății eterne. — O coroană, în forma crucii, s'a depus pe mormânt.

O declarație din Sibiu. — Primim: Studențimea dela Academia teologică din Sibiu, adunată în ședință extraordinară, în ziua de 26 Ianuar c., își exprimă întreaga indignare contra sacrilegiului petrecut în 24 Ianuar la Parcul Carol I din capitală. In acea ședință s'a votat următoarea moțiune:

„Luând cunoștință cu strângere de inimă de incalificabilul gest de a maltrata pe un preot în odăjdii și de a opri studențimea dela punerea unei cruci la mormântul Eroului necunoscut, studențimea dela Academia de teologie din Sibiu protestează contra acestei nemaipomenite fapte și se declară solidară cu ceice au luat această inițiativă solemnă de reîncreștinare a instituțiilor noastre publice atât timp cât la capetele celor ce simbolizează jertfa românească de 800 de mii nu străjuește, ca un semn al altei vremi, semnul biruinței lui Hristos: Crucea. Cerem ca această cruce să fie dusă la mormântul Eroului necunoscut și cerem repararea gestului dela 24 Ianuar 1933”. — Teodor Bodogae, președintele cerc. studențesc, Sibiu.

Din tezaurul ortodoxiei. — Real serviciu ne aduc cărțile traduse de părintele C. Iordăchescu: „Omiliile duhovnicești”, de Sfântul Macarie, și cea mai nouă: „Ierarhia cerească și ierarhia bisericească”, de Pseudo Dionisie Areopagitul.

Epuizarea primei ediții, a primei cărți, înseamnă că învățăturile ei au fost adânc simțite, pământul a fost primit, a fost bun pentru sămânța semănată. Părintele profesor desigur că va avea mulțămirea sămănătorului, cu așteptarea roadei însușite.

Ele vin să ne îmblânzească firea. În drumul nostru, spre împărțirea lui Dumnezeu, ne sânt puternic sprijin. De-ar forma ele hrană sufletească și imbold pentru întrecerea editorilor, de-a scoate colecții populare, formate din astfel de cărți, cu adevărat edificatoare.

În lipsa de Patrologii în limba noastră, pentru studenții teologi în deosebi, munca părintelui C. Ior-

dăchescu e munca unui părinte înțelept, care are grijă de hrana sufletească a fiilor cari i-au fost încredințați.

V. C.

Meditații

Gânduri la Întâmpinarea Domnului

„s'a deșertat pe sine, chipul robului luând...” Filip 2, 7.

Iubite suflete, unda mirezmuitoare a cântării sfinte din ziua de ieri îți întinde o punte peste aproape 20 de veacuri înapoi și te face să asști la o scenă măreață din viața lumii. Pe cel ce-a făcut lumea și-i mai pe sus de ea îl vezi îmbrăcat în haina neputinții omenești; pe cel ce-a făcut veacurile și toate făpturile l-ai văzut ieri cu ochii sufletești intrupat în forma vremelniciului și mărginit la condițiile noastre omenești. Pe cel ce-a făcut legea, l-ai văzut împlinitor al ei, pe cel ce din nori și din fulgere a cutremurat văzduhul, l-ai văzut pe brațe omenești lângă altar, alături de niște animale, drept răscumpărare pentru viața sa dela Dumnezeu.

Perspectiva unui asemenea tablou par'că tâmpește mintea, par'că ia numele unui ilogism clasic: cel ce-a făcut toate, s'a coborât atât de jos, s'a nivelat la josnicia condițiilor omenești! Fiul lui Dumnezeu devenit fiul Fecioarei! O! dar e aici o înălțime de gând neajunsă și o prăpăstie de înțelepciune nemăsurată. Firea omenească prin aceasta s'a îndumnezeit și se îndumnezește, ajungând la pârga virtuților și la rumeneala faptelor bune. Prin „deșertarea” lui Hristos noi toți ne-am reînfrumusețat, am redevenit asemenea lui Dumnezeu, ni s'a șters orice sbârcitură și orice necurăție.

Deaceia «întru El tot genunchiul să se plece, al celor cerești și al celor pământești și al celor de desupt» (Filip 2, 10). Vîno, ochiule al sufletului meu, și caută la iconomia lui Dumnezeu, cum a plecat cerurile și a venit pe pământ ca să te înalțe pe tine din ticăloșia patimilor tale. Vîno, suflete, cu întreg avântul tău și proșterne-te la umbra crucii ce te-a mântuit; vîno, gând răsleț și pricepe cine este cel ce te-a făcut. Vîno, ființă deșertă și

goală a zilelor de azi, vîno și dă mărire deșertăciunii lui Hristos. Vîno, vas de lut și nu mai întreba pe făcătorul tău de ce te-a făcut așa (Rom. 9, 20). Vîno, slugă mică și neînsemnată și nu cere socoteală Stăpânului, ci supune-I-te Lui, smereste-te, topește-te și socotește-te pământ și țărână (Iov 42, 6). Vîno, vierme neputincios ce ești și supune-te Majestății lui infinite, căci El a zis: „Pildă am dat vouă...” (Ioan 13, 15).

Cu asemenea gânduri se cade să întâmpinăm și noi pe Domnul mării. Amin. Teodor Bodogae.

INFORMATIUNI

Denunțatorul remunerat! Consiliul de miniștri din Vinerea trecută s'a ocupat de proiectul de lege pentru modificarea contribuțiilor directe și a impozitului global. Unul din principiile, în general acceptabile ale proiectului, este însă și următorul: se acordă prime pentru denunțatori, cu privire la declararea veniturilor. — Trist principiu care, imoral cum este, nu va încuraja nici sinceritatea contribuabililor, supuși an de an la sarcini tot mai apăsătoare.

Știre ziaristică. A apărut la Cluj, cu data de 24 Ianuar 1933, primul număr al foii *Chemarea Românilor*, organ național, țărănesc, economic, politic, informativ și ilustrat. Ca director semnează dl. Hariton Moldovan. Apare de două ori pe lună. Abonamentul anual 50 lei. Redacția: Cluj, strada Iuliu Maniu 42.

Contrar știrilor că romano-catolicii sânt prigonți în Mexico, reprezentantul acestei țări la Budapesta a declarat într-o convorbire cu ziariștii: În Mexico nu persecută nimeni pe romano-catolici și pe preoți; „noi ne lupăm numai contra clericalismului și nu tolerăm amestecul în politică al cercurilor preoțești”.

ȘTIRI LOCALE

Membrii consiliului municipal din Sibiu sânt convocați la ședința ordinară, ce se ține în sala cea mare de ședințe dela primărie, Vineri, în 3 Februar 1933 ora 17 (5 p. m.).

sale. Precum într'un trup se simte orice lovitură sau stricăciune ivită în oricare din părțile sale, și precum un surub stricat poate altera întreaga funcțiunea normală a unui mecanism, la fel și viața socială: orice acțiune imorală a unui individ fără conștiință, atacă și otrăvește întreg organismul societății. Așa încât, având cu totii un Tată ceresc, dela toți se așteaptă ca să fim una, o credință și o simțire. o comunitate de viață și de cugetare în trupul bisericii lui Hristos. Toți frați, substanțial legați unii de alții printr'un sentiment de dependență, intrupat în legile sociale ale umanității creștine.

Aceasta este ideea fundamentală pe care o propagă creștinismul cu privire la om și la viața colectivă, socială.

Iubirea capătă chip concret, când este realizată în fapte, când este socializată. Dar această socializare a dragostei creștine nu se poate făptui fără o sinceră și trainică unitate și solidaritate în trupul bisericii creștine, care unitate și solidaritate la rândul ei încă nu se păstrează decât atunci,

când toți oamenii, toate mădulele bisericii, au o simțire și o credință, o conștiință creștină în fața marilor obligații ale vieții și ale sufletului, — conștiință zidită pe temelia prorociilor, apostolilor și a Mântuitorului Hristos.

Individul este celula vieții sociale. Bolnăvindu-se această celulă, suferă întreg organismul social. Îmbunătățindu-se și perfecționându-se individul, se va îmbunătăți și perfecționa societatea. Purificând conștiința morală individuală, se va purifica viața și conștiința morală socială.

Viața socială este reflexul vieții morale individuale. Este arborele crescut în crengi, mlădițe și frunze. Este un templu alcătuit din cărămizile personalităților individuale. Amar de acest templu, dacă în interiorul lui intră oameni cu inima de furi și tâlhari. Viața socială este o oglindă în care se văd viciile, sau virtuțile oamenilor. Viața socială este o carte deschisă, în care se citește gradul până la care s'a urcat sau s'a coborât demnitatea umană. Numai conștiința morală asigură sănătatea și curățenia vieții sociale, dupăcum numai o hrană bună

întărește trupul omenească.

Legile civile și penale nu se potrivesc pentru toți cetățenii și nu pătrund în toate împrejurările vieții omenești. Numai conștiința morală exprimă o lege care se potrivește pentru toată lumea. De altă parte, toate legile și toate regulamentele și statutele nu pot purifica interiorul ticăloșilor, dacă nu se bazează pe o conștiință morală individuală. Spre exemplu: să se introducă la întunec, în două camere cu bani publici, doi oameni: unul care are conștiința morală, altul care nu o are. Banul public va suferi acolo, unde lipsește credința și conștiința.

Unde conștiința este curată, e curată și mâna și tot trupul va fi curat. Unde conștiința morală a singuraticilor e curată, acolo și viața socială este curată și stă pe temelia morale. Un om fără conștiință morală e surd și mut în fața mizeriilor morale și sociale. Ba chiar le provoacă Omul cu cuget bun spune «mă doare inima», sau «nu mă lasă inima» ca să fac sau să nu fac o faptă prin care se nobilează, ori se viciază viața so-

cială. Omul «fără inimă» sau «cu inima de câne» nu are această sensibilitate sufletească.

Conștiința individuală este regulatorul vieții morale sociale, ear viața socială este răsunetul felului de a fi al conștiințelor individuale.

Precum este o legătură intimă între Hristos și Biserică (însoțirea celor ce cred în El și în tainele Lui), așa există o legătură de unitate și solidaritate între om și societate, între o conștiință morală individuală și între viața socială. Această legătură vie și organică, cu egală necesitate și cu același rol spre slavă și mântuire.

Pr. Ilarion V. Felea.

Nu fii nesățios într'u toată deșertăciunea și nu te apleca la mâncări multe. Că în mâncările cele multe va fi durere, și nesațul va veni până la îngreșare.

Pentru nesațiu mulți au pierit; ear cel înfrânat își va înmulți viața. (Sirah 37, 32, 34).

Organizați Oastea Domnului

Nr. 93/933

(3) 2-3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a doua din **Sebeșul de sus**, protopopiatul ortodox român Avrig, în baza ordinului Preav. Cons. arhiep. din 11 I 1933 Nr. 9832 B se publică un nou concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în **Telegraful Român**.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt:

1. Cele fasonate în coala B pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

2. Folosința pământurilor bisericesti de 1 jugăr 136 st. și anume 366 st. arător, 1100 st. fânaț și 270 st. cimitirul bisericesc.

3. Sesiune parohială primită prin Legea agrară, 20 jugăre fânaț, pământ puțin productiv.

4. Stola parohială uzitată în parohie.

5. Casă parohială nu există.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-și înainteze cererile concursuale, instruite conform normelor în vigoare, la oficiul protopopesc în Avrig, (poșta Avrig, județul Sibiu) până la termenul susindicat, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta eventual celebra și face cunoștință cu poporul și poziția locului.

Avrig, 21 Ianuarie 1933.

În înțelegere cu consiliul parohial. Oficiul protopopesc ort. rom. Avrig.

Ioan Cădea
protopop.

(6) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Pischița**, protopopiatul Orăștiei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în **Telegraful Român**, pe lângă următoarele retribuțiuni:

1. Întregirea salariului dela stat, conform coalei B.

2. Sesiune parohială, arător și fânaț în mărimea de 26 jug. 500 st. □

3. Pădure și pășune în mărime de 8 jugăre.

4. Casă parohială lipsește; pentru locuință se va îngriji noul ales fără să aibă vreo pretenție de chirie dela biserică.

5. Stola obișnuită în parohie.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ort. român Orăștie, în termen, și candidații se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de enoriași.

Orăștie, la 7 Ianuarie 1933

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al Orăștiei, — în înțelegere cu oficiul parohial.

Ioan Moța,
adm. protopopesc.

A APĂRUT

BISERICA ÎMPOTRIVA CONCORDATULUI

Declarațiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuția pentru ratificarea Concordatului, în ședința dela 23 Mai 1929, a senatului român de

Dr. NICOLAE BĂLAN
Arhiepiscop și Mitropolit

Prețul Lei 30.— + spese Lei 5.—. Se poate comanda dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu, trimițând prețul prin mandat poștal.

8) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiilor vacante: 1. **Cărmăzinești** cu filiile **Dănulești** și **Boiul de jos**, 2. **Furcșoara**, ambele de clasa III, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în **Telegraful Român**.

Venitele sânt următoarele:

1. Pentru parohia **Cărmăzinești** cu filiile **Dănulești** și **Boiul de jos**: salar dela stat conform coalei B., folosirea cimitirelor, casă parohială și grădină 1 jug., un drept de pădure, birul parohial câte 20 litri porumb sfărâmat dela cca 180 familii, și venitele stolare uzitate în tract.

2. Pentru parohia **Furcșoara**, salar dela stat conform coalei B., folosirea cimitirului și sesiei parohiale în extenziune de 3 1/2 jug. arător și fânaț, birul parohial câte 20 lit. porumb sfărâmat dela cca 150 familii și venitele stolare uzitate în tract.

Reflecții își vor înainta petițiile în termenul cerut of. protopopesc, având voie a se prezenta în parohie cu prealabila încunoștințare a acestui oficiu pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Ilia, la 13 Ianuarie 1933.

În înțelegere cu consiliile parohiale.

Iuliu Josan,
protopop.

Nr. 31/1933

(7) 2-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan, cu dreptul de succesiune, pe lângă bolnavul paroh **Valeriu Popoviciu** din parohia de clasa a II-a **Sibiel**, protopopiatul Săliște, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în **Telegraful Român**.

Venitele sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat, precum și jumătate din venitele stolare ale parohiei.

Sesiune parohială de 1 jug. 785 st. □. Până când postul de capelan va fi recunoscut și dotat din partea statului, parohul **Valeriu Popoviciu** este dator să plătească dânsul capelanului echivalentul salariului dela stat.

Concurenții își vor înainta cererile instruite în regulă subsemnatului oficiu protopopesc în termenul legal și se vor prezenta în comună spre a-i cunoaște poporul.

Săliște, la 16 Ianuarie 1933.

Oficiul protopopesc al Săliștei în înțelegere cu consiliul parohial din Sibiel.

Dr. Dumitru Boreia
protopop.

A apărut

În «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului”

Scurte meditații pentru preoți, prelucrate după **A. Huonder**, din limba germană de

Ioan Moșoiu

profesor la liceul ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Prețul Lei: 80.

În zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserica românească, care să nu fi cetit această carte. Ea este de recomandat și oricărui suflet iubitor de cele sfinte.

Dela **Librăria Arhidiecezană, Sibiu**, se pot procura publicațiile următoare:

Concepția creștină despre proprietate și dușmanii ei, de Gh. G. Săndulescu, doctor în teologie. Lei 75.

Predica de pe munte, studiu exegetic, de Dr. G. L. Munteanu, profesor la Acad. teologică din Cluj. Lei 55.

Biserica Neamului și drepturile ei, discurs, de Arhiepiscopul și Mitropolitul Ardealului, Dr. Nicolae Balan. Lei 40, (poșta 10 lei).

Cartea misionarului, de Mugur și Voiculescu, cu 80 lei (spese poșt. 15 lei).

Dogmatica bisericii ortodoxe răsăritene, traducere de Dr. D. Stăniloae. Lei 300 (plus 20 lei poșta).

Liturgia bisericii ortodoxe, de Dr. V. Mitrofanovici, cursuri universitare, completate de Dr. Tarnavski, și de mitropolitul Nectarie al Bucovinei. Lei 650 (plus 30 lei poșta).

Istoria bisericească universală, de Euseviu Popovici, trad. de mitrop. Atanasie Mironescu. Vol. I 200 Lei, vol. II 150 Lei, vol. III 120 Lei, vol. IV 200 Lei (plus 30 Lei poșta).

Acaftistul, frumos legat, în catifea, cu copcii și aurit. Lei 450.

Cântări funebre, pentru cor de bărbați, de A. Sequens. Lei 30 (și 12 Lei poșta).

Viața lui Isus, de Papini, trad. de Al. Marcu. Lei 180 (și 15 Lei poșta).

Confesiuni și Secte, de arhierul Gr. Len Botoșăneanu. Lei 120 (și 10 Lei poșta).

Mic Dicționar, de neologisme, cuvinte străine, de E. Hodoș. Lei 120 (poșta 10 lei).

Frumoasa din Nor, și alte povești, de E. Hodoș. Lei 60 și porto 10 lei.

Dicționarul enciclopedic ilustrat, de Candrea și Adamescu. Lei 2000, legat.

Tipicul bis. ort., de A. Popovici. Lei 100.

Tâlcuirea sfintei liturghii, de Pr. Dr. N. Terchilă. Lei 15.

Tâlcuirea sfintelor taine, de același. Lei 15.

Tatăl Nostru, tâlcuit de N. Neaga. Lei 15.

Plângerile lui Ieremia, de același. Lei 25.

Contribuții la lămurirea textelor mesianice din cartea **Facerii**, de același. Lei 17.

Cântarea cântărilor. Lei 28.

Notițe despre întâmplările contemporane, de Ioan cav. de Pușcariu. Lei 100 (și 15 Lei porto).

Memoriile lui Andrei Șaguna. Lei 25.

Monografia com. bis. a sfetei Treimi din Brașov-Tocile, de Pr. V. Sfetea. Lei 80.

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal, (sec. 18-lea), de Silviu Dragomir. Vol. I 200 Lei, vol. II 400 Lei.

Introducerea în sfintele cărți ale T. N., de Dr. V. Gheorghiu. Lei 480.

Viețile Sfinților, cu complectări, însemnări și cu chipurile sfinților. Cartea întâi. Lei 225.

Urmarea lui Isus Hristos, ed. II. Lei 35.

Istorie biblice, de N. Crismarin. Lei 22.

Istorie bisericești, de același. Lei 20.

Catehism, de același. Lei 20.

Vino după mine, meditații pastorale, de Dr. Iosif Hradil. Lei 25 (și poșta 10 Lei).

Elemente de Istoria literaturii române, de E. Hodoș, cu preț redus de 10 Lei;

Stilistică și Poetică și Carte de cetire, de același, cu preț redus de 10 Lei;

Gramatică română cu Carte de cetire, de același, cu preț redus de 10 Lei.

Poftă Bună, carte de bucate, de Z. Hodoș. Partea I A, și Partea I B, a 20 Lei.

Se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană, Sibiu**:

Icoane sfinte, pe hârtie în diferite mărimi și artistic executate.

Harta Arhiepiscopiei ort. rom. de Alba-Iulia și Sibiu, pe protopopie, de prot. Dr. C. Popescu. Lei 130.

Atlas pentru istoria bis. universale, de Pr. Marin Popa-Nemou. Lei 100.

Registre, de tot felul, legate, broșate, pentru par. hii, bănci, particulari ș. a. Prețuri moderate.

Violine, Viole, Mandoline, Ghitare, Arcușe, Coarde de tot felul pentru violine, Diapasoane, Surdine, Sacăz, Cutii pentru violine, Pupitre pentru note etc., cu prețurile cele mai moderate.

ANUNȚ

Tuturor oficiilor protopopești și parohiale din arhiepiscopie

Având în vedere dispozițiile testamentare ale fericitului mitropolit Șaguna precum și regulamentele pentru administrarea **Librăriei** și **Tipografiei arhidiecezane**, atragem atențiunea oficiilor parohiale și protopopești ca toate rechizitele, utensiliile de cancelarie, imprimate și tipărituri oficiale precum și obiecte rituale și cărți bisericești să se procure dela **Tipografia** și **Librăria arhidiecezană**.

Aceste așezăminte au fost îndrumate să execute prompt orice comande făcute de către oficiile parohiale și protopopești.

Consiliul arhiepiscopesc

Cărți acum apărute:

Sinodul III Ecumenic din Efes (431)

de **Pr. Ioan Mihălcescu**
profesor la Facultatea Teologică, București
Prețul Lei 65.—

Priviri istorice

asupra învățăturii și duhului bisericii ortodoxe

de **Alexandru de Sturdza**
boier moldovean, Consilier de stat

Traducere din limba franceză și cea germană de

I. I. Beleuță
profesor la Academia Teologică „Andreiană”, Sibiu
Prețul Lei 60.—

Contribuții

la Revizuirea Liturghierului român

de **Pr. Petre Vintilescu**
profesor la Facultatea de Teologie, București
Prețul Lei 100.—

Școala Exegetică Biblică din Antiohia

de **Pr. Dr. Mihail Bulacu**
docent universitar
Prețul Lei 60.—

Se pot comanda dela **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu contra ramburs.

Reclama este sufletul comerțului

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.